
REFERAT

Til:	Det Udenrigspolitiske Nævn	J.nr.:	UP, 500.B.3.b
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	17. marts 2006
Emne:	Det uformelle EU- udenrigsministermøde (Gymnich) i Salzburg den 10.- 11. marts 2006		

Det østrigske EU-formandskab var vært ved det uformelle EU-udenrigsministermøde (Gymnich) i Salzburg den 10.- 11. marts 2006, hvor den mellemøstlige fredsproces, opfølgning på tegningesagen, Iran, Ukraine, Belarus og Vestlige Balkan blev drøftet. Mødet afsluttedes af en uformel seance med deltagelse af udenrigsministrene fra Det Vestlige Balkan og Tyrkiet, hvor Vestbalkan samt dialog mellem kulturer og religion var på dagsordenen. I denne del deltog også Kosovos nyudnævnte præsident Fatmir Sejdiu, FN's særlige statusforhandler, Martti Ahtisaari, UNMIK-chef Søren Jessen-Petersen, EU's høje repræsentant og særlige udsending i Bosnien-Herzegovina, Christian Schwarz-Schilling, Formanden for Europaparlamentets udenrigspolitiske udvalg, Elmar Brok og den særlige koordinator for stabilitetspagten for Sydøsteuropa, Erhard Busek.

Mellemøstlige fredsproces: Ingen satte spørgsmålstegn ved den hidtidige linie vedr. EU-bistand til en ny palæstinensisk Hamas-regering fastlagt på GAERC den 30. januar og 27. februar 2006. Overvejelserne var særdeles vanskelige, og man måtte afvente en afklaring på situationen i De palæstinensiske Selvstyreområder og Israel, før man traf en endelig beslutning. Det var fortsat vigtigt at støtte Præsident Abbas og undgå et sammenbrud af PA-selvstyremyndighederne, ligesom man måtte fastholde sine tre krav og presset på Hamas. Formandskabet konkluderede, at den nuværende interimperiode fortsat skulle anvendes til at klargøre EU's stillingtagen, og at Kommissionen skulle se nærmere på mulighederne for humanitær og anden bistand.

Tegningesagen – dialog mellem kulturer og religioner: Fortsat opbakning til Danmark og generel enighed om opfølgningen på rådskonklusionerne om tegningesagen fra GAERC den 27. februar 2006. Mange tilkendegav, at tegningesagen med tydelighed havde vist, at der var behov for at styrke Europas forhold til den islamiske verden – både med eksisterende og nye dialog-spor. Nye misforståelser kunne og ville opstå igen, så længe det grundlæggende problem ikke var løst. Det ville tage mange år at ændre den nuværende situation, hvorfor flere foreslog, at man parallelt med forsøget på at styrke dialogen med den muslimske verden, også så på dialogen med og integrationen af de muslimske mindretal i vore egne lande. Det aktuelle dialogspor på regeringsniveau burde i højere grad suppleres af en involvering af unge, medier, kulturlivet, uddannelsesinstitutioner, handel, turisme etc. mhp. at styrke de mellemfolkelige bånd. Der var desuden behov for en styrket europæisk public diplomacy.

Drøftelsen af "dialog mellem kulturer og religioner" blev indledt af Tyrkiets udenrigsminister, som fokuserede på den voksende kløft mellem kulturer og civilisationer, snarere end selve tegningesagen. Han kom bl.a. ind på vigtigheden af at sætte ind mod fattigdom, radikaliserings, diskrimination, ekstremisme, xenofobi, antisemitisme og islamofobi, snarere end at insistere på forskelle mellem religioner.

Iran: Der var opbakning til EU-trioen, der gjorde rede for den seneste udvikling, herunder IAEA-styrelsesrådsmøde den 6.-8. marts samt det afholdte Trio-Iran møde, der var kommet i stand på iransk foranledning. Rusland og Kina forholdt sig konstruktivt til en forelæggelse for Sikkerhedsrådet, men herefter var det uklart, hvor langt de ville gå. EU måtte fortsat placere sig i førersædet og ikke opgive sine krav – dog heller ikke opgive håbet om fortsatte forhandlinger med Iran. Det var vigtigt at fastholde det internationale sammenhold og styrke IAEA's autoritet.

Vestlige Balkan: Drøftelsen omhandlede især Kosovo og mere overordnet Vestbalkans europæiske perspektiv, mens den kommende folkeafstemning i Montenegro kun blev kort berørt. I indledningen ved HR/SG Solana og statusforhandler Ahtisaari blev vigtigheden af fortsat standard-implementering og samarbejde med ICTY betonet. Man håbede, at den nylige udskiftning i Kosovos politiske ledelse kunne bringe fremdrift. Solana omtalte forberedelsen af den internationale "post-1244 periode" tilstedeværelse (EU, FN, NATO, USA, OSCE og andre). Finansiell bistand fra bl.a. EU og Verdensbanken ville være afgørende, ligesom et konstruktivt samarbejde med Beograd var det. Et europæisk perspektiv udgjorde grundlaget for en løsning i Kosovo. Ahtisaari sporede en større grad af realisme hos alle involverede og et reelt potentiale for at nå en løsning i 2006. Uden et klart europæisk perspektiv ville hans opgave dog være umulig. Finansiell støtte samt en fortsat international tilstedeværelse var nødvendig. Der var generel enighed om, at Kosovo udgjorde en stor udfordring for EU, og at et fortsat internationalt engagement var nødvendigt.

Drøftelsen bekræftede nuanceforskelle f.eks. hastigheden og dybden i Vestbalkans europæiske perspektiv. Formandskabet udtrykte tilfredshed med, at der var taget hul på emnet, og at EU måtte fastholde sine løfter til Vestbalkan-landene, hvilket var afgørende for regionens stabilitet og fortsatte reform-proces. Forløbet skulle ikke være forhastet, men kendetegnes af en trinvis tilgang, der tog hensyn til befolkningens skepsis.

Under det uformelle udenrigsministermøde med Vestbalkan-landene og Tyrkiet var Vestbalkandrøftelsen organiseret omkring følgende fem underemner: regional politisk udvikling; regional økonomisk udvikling/frihandel; bevægelsesfrihed/visumfacilitering; uddannelse, forskning og kultur samt retlige- og indre anliggender. Efter mødet udsendtes en fælles EU-Vestbalkan pressemeddelelse.

Ukraine og Belarus: Der var fokus på de kommende valg i hhv. Ukraine og Belarus. I Ukraine var der generel forventning om frie og fair valg den 26. marts. Udfaldet måtte dog ventes at blive mudret, hvorfor det var vigtigt ikke at tale om gode og dårlige koalitioner. Efter valget måtte arbejdet med en "enhanced agreement" fortsætte. I relation til valget i Belarus den 19. marts betonede alle den forværrede situation. EU måtte være klar med en reaktion umiddelbart efter valget og gerne i fællesskab med USA. Yderligere sanktioner måtte overvejes samtidig med at man øgede sin støtte til civilsamfundet i Belarus.

Udenrigsministeriet